

Bodily maps of symptoms and emotions in Parkinson's disease

Kalle J. Niemi^{1,2,3}, Annu Huovinen^{1,2}, Elina Jaakkola^{1,2,4}, Enrico Glerean⁵,
Lauri Nummenmaa^{6,7}, Juho Joutsa^{1,2,3,6}

Mov Disord, julkaistu verkossa 8.4.2024,

<https://movementdisorders.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/mds.29785>

Meneekö Parkinsonin tauti tunteisiin?

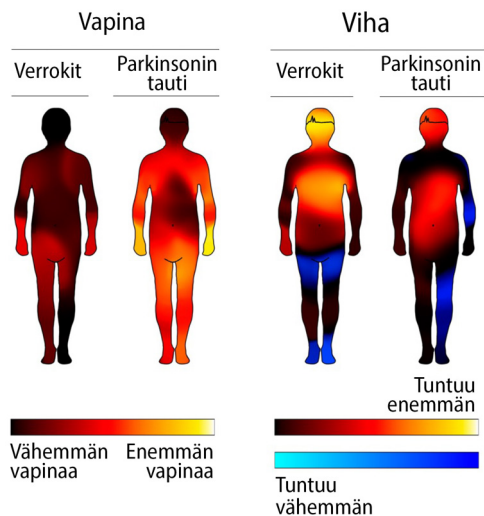
Tunteet säätelevät käyttäytymistämme ja elin-toimintojamme, ja niihin voi liittyä voimakkaikin fyysisiä reaktioita ja tuntemuksia. Uhkaavassa tilanteessa tarkkaavaisuus lisääntyy, syke kiihtyy ja verenpaine nousee. Tunteet heijastuvat myös monien sairauksien oireissa, ja negatiiviset tunteet tyypillisesti korostavat oireita. Tunteisiin liittyvät poikkeavuudet ovat hyvin tunnettuja psykiatrisissa sairauksissa. Tässä tutkimuksessa suomalainen tutkimusryhmä osoitti, että tunteiden keholliset vaikutukset ovat poikkeavia myös neurologisessa sairaudessa, Parkinsonin taudissa.

Parkinsonin tauti on krooninen, etenevä neurologinen liikehäiriösairaus, jonka keskeisiä motorisia oireita ovat lepovapina, jäykkyys sekä liikkeiden hitaus ja vähyys. Parkinsonin tautiin kuitenkin liittyy myös lukuisia ei-motorisia oireita kuten neuropsykiatrisia oireita ja autonomisen hermoston toimintahäiriöitä. Lisäksi tunteet heijastuvat etenkin Parkinsonin tautia pitkään sairastaneiden oireissa silminnähden. Tämä ilmiö on tuttu kliinistä työtä tekeville, mutta tutkimustietoa aiheesta on vain vähän.

Tutkimuksessa selvitettiin perustunteisiin (viha, inho, pelko, onnellisuus, suru, yllättyneisyys, neutraali) liittyviä kehollisia tuntemuksia 380:n Parkinsonin tautia sairastavan henkilön ja 79 verrokin aineistossa. Kehokarttamenetelmän luotettavuus varmistettiin ensin tarkastamalla, että Parkinsonin taudin oireet paikantuvat tyypillisille alueilleen (**KUVA**: vapina).

Parkinsonin tautia sairastavien kaikkien perustunteiden aiheuttamien kehollisten tunte-

muksien osoitettiin poikkeavan merkittävästi verrokkien tuntemuksista. Selvimät erot verrokkeihin nähden havaittiin vihaan liittyvissä tuntemuksissa (**KUVA**: viha). Viha tunnetaan yleisesti rinnassa, mutta Parkinsonin tautia sairastavilla rintatuntemus oli heikentynyt ja siirtynyt taudin etenemisen myötä vatsan alueelle. Nämä löydökset sopivat Parkinsonin taudin hyvin tunnettuihin sympaattisen ja parasympaattisen hermoston toiminnan häiriöihin, ja

KUVA. Oireiden sijainti ja tunteisiin liittyvät keholliset tuntemukset. Vapina paikantui lähinnä käsiin, mutta selvästi voimakkaammin Parkinsonin tautia sairastavilla kuin verrokeilla. Viha tuntuu normaalisti päässä ja rinnalla, mutta Parkinsonin taudissa nämä tuntemukset ovat heikentyneet ja siirtyneet enemmän vatsan alueelle. Kaikkien oireiden ja tunteiden kehokartat löytyvät avoimesti saatavilla olevasta alkuperäisjulkaisusta.

tunteiden keholliset vaikutukset saattavatkin olla osatekijä esimerkiksi Parkinsonin tautia sairastavien sydän- ja verisuonitaudeissa.

Tulokset avaavat uusia näkökulmia tunteiden kehollisiin vaikutuksiin ja niiden merkitykseen neurologisissa sairauksissa. Jatkotutkimuksissa pyritään selvittämään muun muassa, miten tunteiden kehollisia vaikutuksia voitaisiin hyödyntää potilaiden oireiden hoidossa. ■

---

¹Turku Brain and Mind Center, Turun yliopisto; ²Kliiniset neurotieteet, Turun yliopisto; ³TYKS Neurokeskus; ⁴Psykiatria, HUS ja Helsingin yliopisto; ⁵Neurotieteen ja lääketieteellisen tekniikan laitos, Aalto-yliopisto; ⁶Valtakunnallinen PET-keskus, TYKS ja Turun yliopisto; ⁷Psykologia, Turun yliopisto